

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm003713

Dane szczegółowe

Właściciel: **wujo**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **złocony**
Sygnowanie: **BIERTUMPFEL**
Wytwórca: **BIERTUMPFEL Fr. (Warszawa)**
Średnica: **22.5 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki]
- napisy na awersie
- orzeł
- tarcza

Przeznaczenie

- urzędniczy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-11 14:33**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.07.11

Opis guzika btrm003713

Polski guzik urzędniczy gubernialny
© buttonarium.eu

Awers przedstawia herb Guberni Warszawskiej (ros. Варшавская губерния), powyżej umieszczono na szarfi napis: G. WARSZAWSKA, na obrzeżu guzika występuje pojedynczy, wypukły rant.

Ciekawostka

Herb został zaprojektowany przez Heroldię Królestwa Polskiego na bazie herbów ziemskich dawnej Rzeczypospolitej - są tam i głowa bawołu (tura?) - Kalisz, baranek - Ziemia Wieluńska, godła dawnych Kujaw, Ziem: Sieradzkiej i Łęczyckiej oraz Orzeł mazowiecki.

Rewers sygnowany: F.BIERTUMPFEL uli. Senatorska.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik należał do urzędnika administracji publicznej wyższego szczebla w Imperium Rosyjskim oraz w krajach zależnych: w Finlandii i Polsce. Gubernia Warszawska istniała w latach 1844-1917, wcześniej było Województwo Mazowieckie, które istniało w latach 1816-1837 oraz Gubernia Mazowiecka, która istniała w latach 1837-1844. Ten wzór herbu obowiązywał w latach 1844-1869.

Położenie stolicy jednostki administracyjnej

Stolicą Województwa Mazowieckiego, Guberni Mazowieckiej oraz Warszawskiej była Warszawa (ros. Варшава).

 [Google Maps - Warszawa](#)

Ciekawostka

Jeśli chodzi o Królestwo Polskie, to 7 marca 1837 roku wprowadzono w 8 guberni (w miejsce dotychczasowych 8 województw). Od dnia 1 stycznia 1845 roku wprowadzono nowy podział Królestwa na 5 guberni - zniesiono część guberni, łącząc je z innymi, a części zmieniono nazwę. Zgodnie z reformą administracyjną z 1867 roku dokonano nowego podziału Królestwa na 10 guberni - większe gubernie podzielono na mniejsze, z 2 guberni utworzono 3 gubernie. Jeśli chodzi o Imperium rosyjskie, to pierwsze gubernie powstały w 1708 roku (8 guberni).

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - Królestwo Polskie](#)
- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - Imperium Rosyjskie](#)
- [Podobne guziki na stronie Исторические пуговицы - Царство Польское](#)
- [Podobne guziki na stronie Исторические пуговицы - Российская империя](#)
- [Wikipedia.pl - Gubernia](#)
- [Wikipedia.pl - Gubernia mazowiecka](#)
- [Wikipedia.pl - Gubernia warszawska](#)
- [Wikipedia.pl - Herb guberni warszawskiej](#)
- [Wikipedia.pl - Imperium Rosyjskie](#)
- [Wikipedia.pl - Podział administracyjny Imperium Rosyjskiego w 1914 roku](#)
- [Wikipedia.pl - Podział administracyjny Królestwa Polskiego](#)
- [Wikipedia.pl - Warszawa](#)
- [Wikipedia.pl - Województwo mazowieckie \(Królestwo Polskie\)](#)
- [Wikipedia.ru - Губерния](#)
- [Wikipedia.ru - Список губерний](#)
- [www.runivers.ru - Варшавская губерния](#)

Wytwórca: BIERTUMPFEL Fr. (Warszawa)

Fryderyk Biertümpfel był wytwórcą guzików w okresie Królestwa Polskiego, jego *Fabryka Guzików Metalowych, Herbowych i Wojskowych* istniała w latach 1832-1869 w Warszawie przy ulicy Senatorskiej, w nieruchomości oznaczonej numerem hipotecznym 460.

Ciekawostka

Numerowi 460 odpowiadała nieruchomość znajdująca się na ul. Senatorskiej, a dokładniej, był to Pałac, który w 1854 roku należał do Anny Schütz. Prawdopodobnie przy pałacu, na tej samej działce znajdowały się jakieś pomieszczenia, które były wynajmowane. Pod tym numerem w 1854 roku był zameldowany Herman Biertümpfel, czyli syn Fryderyka, również guzikarz^[1].

Ciekawostka

Na guziku [btrm008229](#) występuje ciekawa sygnatura tego wytwórcy, a mianowicie przed imieniem i nazwiskiem umieszczono litery AO oraz dwukropek - co to oznacza, nie wiadomo.

Źródła

^[1]Kurjer Warszawski - nr 157 z 14.07.1863 r. - ogłoszenie, strona 6

- MUNCHHEIMER, BIERTUMPFEL, MASS oraz inni wytwórcy guzików
- Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999
- Gładki K. - GUZIKI, Wykaz producentów, firm grawerskich, jubilerskich produkujących guziki, Łódź 2011
- Taryffa domów miasta stołecznego Warszawy i przedmieścia Pragi według nowego podziału - Warszawa 1832
- Skorowidz mieszkańców miasta Warszawy z przedmieściami na rok 1854 - Warszawa 1854

Numery hipoteczne:

<http://www.polona.pl/item/516874/15/>

<http://www.przodkowie.com/warszawa/index.php?dom=2043&view=item>

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2018-05-02 00:31**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.07.11